

Tämä on rinnakkaistallenne. Sen viitetiedot saattavat erota alkuperäisestä /

This is a self-archived version of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Version: publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Korpela, Tarja & Hirvonen, Tiina & Hiltunen, Saijamari 2021. Uudistuva uroterapeuttikoulutus. Uutis-Urho nro 1, s. 30 - 31.

Uudistuva uroterapeuttikoulutus

Historiaa

Uroterapiatyötä tekeviä hoitajia on koulutettu Suomessa 1990-luvulta lähtien. Suomen ensimmäiset uroterapiatyötä tekevät hoitajat valmistuivat Stadian ammatti- ja aikuisopistosta vuonna 1995. Stadia koulutti hoitajia

Seija Salomaa

1990-luvulla lähinnä erikoissairaanhoidon tarpeisiin. Etenkin urologisiin yksiköihin ja urodynaamisiin laboratorioihin tarvittiin erityisosaamista. Pienen hiljaiselon jälkeen koulutustarpeeseen havahduttiin uudelleen 2010-luvun vaihteessa. Päijät-Hämeessä käynnistettiin osin hankerahoituksella URHOKO Urologisten hoitajien verkostokoulutus uroterapeutti Seija Salomaan toimesta. Koulutus toteutettiin yhdessä Lahden ammattikorkeakoulun kanssa. Uroterapeutti Jaana Seppäsen aktiivisen toiminnan tuloksena Savonia ammattikorkeakoulu järjesti Uroterapiatyön erikoistumisopinnot vuosina 2009–2010

Kuopiossa. Jaana Seppänen ja Seija Salomaa olivat myös suunnittelemassa ja toteuttamassa Urhot ry:n, Savonia ammattikorkeakoulun ja Lahden ammattikorkeakoulun yhdessä toteuttamaa Kliinisesti erikoistunut osaa- ja uroterapiatyö -koulutusta vuonna 2013. Tämän jälkeen kolmesti toteutetuissa koulutuksissa koulutus laajeni moniammatilliseksi, kun mukaan tulivat myös terveydenhoitajat, kättilöt ja fysioterapeutit. Samalla koulutuksen sisältö sai uusia painotuksia perusterveydenhuollon ja kuntoutuksen suuntaan. Uroterapiatyökoulutuksesta kehittyi urologista hoito- ja terapiatyön osaamista syventävä koulutus, jonka tavoitteena oli vahvistaa ammattilaisten ohjausosaamista ja kykyä suunnitella, toteuttaa ja arvioida urologisen potilaan hoitoa ja kuntoutusta sekä itsenäisesti että moniammatillisen työryhmän jäsenenä. Sosiaali- ja terveysala sai koulutetuista uroterapeuteista kliinisesti erikoistuneita uroterapiatyön osaajia kaikkialle Suomeen.

Nykytilaa

Urhot ry asetti syksyllä 2019 työryhmän laatimaan uroterapeuttinimikkeelle auktorisointikriteerit. Uroterapeuttien tunnistettu osaaminen sisältää vaatimuksen ammatillisesta tutkinnosta sekä urologisesta hoito- tai terapiatyöstä, että uroterapiatyöhön suuntautuneesta täydennyskoulutuksesta. Auktorisointia hakeva uroterapeutti osoittaa ammatillisensa osaamisensa viiden vuoden välein. Näyttöön perustuva hoitotyön osaaminen todennetaan verkkotentin avulla. Syksyllä 2020 tentin pilotoi 11

uroterapeuttikoulutuksessa ollutta hoitajaa ja kaksi fysioterapeuttia. Yhtä lukuun ottamatta kaikki tekivät tentin hyväksytysti. Tenttiin osallistujat kertoivat kokemuksenaan tentin olleen sopivan vaikea ja mittaavan hyvin uroterapeutin ammatillisen osaamisen ydintä. Uroterapeuttinimikkeen auktorisointi oli merkittävä virstanpylväs uroterapeuttien osaamisen kansallisessa tunnustamisessa.

Tulevaisuutta

Suomen väestö ikääntyy, mikä lisää erilaisten sosiaali- ja terveystalve- luiden tarvetta. Sosiaali- ja terveydenhuollon niukat resurssit vaativat tuottamaan kustannustehokkaita palveluita. Covid-19-pandemia on nostanut korostetusti esiin tarpeen muille kuin perinteisille kasvokkain tapah-

Jaana Seppänen

tuville kohtaamisille. Asiakkaiden etä-ohjaus digitaalisesti on tullut osaksi hoitoa ja kuntoutusta. Ohjauksessa voidaan käyttää itsetuotettuja tallenteita ja e-materiaaleja, joita asiakas voi hyödyntää valitsemallaan tavalla. Palveluissa on tärkeää, että ne vastaavat asiakkaan tarpeisiin ja ovat helppokäyttöisiä. Ohjauksen uudet muodot haastavat uroterapeutit kehittämään osaamistaan uusien ohjausmenetelmien käytössä. Uudistuva uroterapeuttikoulutus antaa valmiuksia potilaiden ohjaamiseen myös digisti.

Uroterapeutin hoito ja kuntoutus ovat näyttöön perustuvaa ja noudattavat Käypä hoito- ja Hotuksen suosituksia. Uroterapeutilla pitää olla vahvat tiedonhaku- ja tiedon soveltamistaidot. Uroterapeutti tarvitsee laaja-alaista osaamista eri asiakasryhmien hoitopoluista ja ymmärrystä hoitoon liittyvästä monialaisuudesta. Uroterapeutin asiakas tarvitsee usein

ohjausta elämän moninaisiin ongelmiin liittyvästä ne sitten ravitsemukseen, seksuaalisuuteen, apuvälineisiin tai kodin esteettömyyteen. Asiakas voi saada avun myös teknologiaan perustuvia menetelmistä, kuten biopalaute-laitteesta tai elektroterapiasta (TENS). Oleellista on osata tunnistaa asiakkaiden yksilölliset hoidon ja kuntoutuksen tarpeet sekä huomioida asiakkaiden fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja kognitiivinen toimintakyky. Ohjausta tulee tarjota tulevaisuudessakin kivijalkapalveluna, sillä kaikilla asiakkailla ei ole mahdollisuuksia tai valmiuksia hyödyntää digitaalisia palveluja. Asiantuntijaroolissa toimiessaan uroterapeutti tunnistaa asiakkaat, joilla on riittävät valmiudet hyötyä digitaalisista ohjausmenetelmistä. Tulevaisuuden uroterapiatyö on sekä digitaalista että kasvokkain, mutta kanavasta riippumatta se on aina ihmislähtöistä!

Lähteet:

Heiskanen, J, Jenfors, V, Parantainen, A., Camut, M., Isotalo, A., Luomala, T., Sinisalo, M., Törnävä, M. & Palomäki, K. 2020. Lantionpohjan fysioterapia. Lantionpohjan toimintahäiriöiden oppi- ja ammattikirja terveydenhuollon ammattilaisille. Lahti: VK-Kustannus.

Kunnari, T. & Koivula, M. 2018. EHealth-palvelut perusterveydenhuollon vastaanotto toiminnan tukena - kirjallisuuskatsaus potilaiden kokemuksista. Hoitotiede 30 (4), 323-333.

Laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta (306/2019). Viitattu 20.2.2021. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190306>.

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2016. Digitalisaatio terveyden ja hyvinvoinnin tukena. Sosiaali- ja terveysministeriön linjaukset 2025. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2016:5. Viitattu 18.2.2021. Saatavissa <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75526/JUL2016-5-hallinnonalan-ditalisaation-linjaukset-2025.pdf?sequence=1>.

Virtsankarkailu (naiset). Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecim ja Suomen Gynäkologiyhdistyksen asettama työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2017. Viitattu 23.2.2021. Saatavissa <https://www.kaypahoito.fi/xmedia/hoi/hoi50050.pdf>.

Tarja Korpela

sh, HT, lehtori LAB-ammattikorkeakoulu

Tiina Hirvonen

sh, TtM, lehtori Savonia-ammattikorkeakoulu

Saijamari Niltunen

ft, TtM, AmO-opiskelija, päätoiminen tuntiopettaja Savonia-ammattikorkeakoulu